

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Кафедра агрономії

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Захист рослин
(назва навчальної практики)

бакалавр
(рівень вищої освіти)

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 201 “ Агрономія ”

Івано-Франківськ-2020

Робоча програма навчальної практики «Захист рослин»
для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття
ступеня бакалавр за спеціальністю 201 «Аграрномія»

Розробник: викладач вищої категорії,
кандидат сільськогосподарських наук Вихованець В.Я

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри агрономії
Протокол від «02» вересня 2020 року № 1.

Завідувач кафедри агрономії _____ к. с.-г. н. Чумбей В.В.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Захист рослин» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр __1__		Семестр __2__	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	2				2	
Кількість модулів	2				2	
Загальний обсяг часу, год	60				60	
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	-				-	
лекційні заняття	-	-	-	-		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	60	-	-	-	60	
лабораторні заняття	-	-	-	-	-	
Самостійна робота, год, у т.ч.	-	-	-	-		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	-	-	-	-		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	-	-	-	-		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до заліку						
Форма семестрового контролю	Залік		Залік			

Мета – озброїти майбутнього фахівця сучасними теоретичними знаннями та практичними навичками з питань захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів і навчити його на основі знання досягнень науки і передового досвіду самостійно впроваджувати в виробництво інтегровані системи захисту посівів і плодово-ягідних насаджень у виробничих умовах різних форм господарювання з урахуванням видового складу шкідливої та корисної фауни і флори, агрокліматичних умов району, тощо.

Завдання. дати глибокі знання щодо особливостей розвитку шкідливих організмів, місця мешкання окремих фаз їх розвитку, фенології та екології, навчити своєчасно виявляти, правильно встановлювати видову належність і на підставі економічних порогів шкідливості (ЕПШ) правильно підібрати ефективний комплекс заходів обмеження їх чисельності, не шкідливий для корисної фауни та довкілля.

Основним завданням дисципліни є здійснення захисту рослин від шкідливих організмів з урахуванням екологічних проблем.

У результаті вивчення дисциплін студент повинен:

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- особливості біології розвитку домінантних та субдомінантних шкідливих організмів з урахуванням фенологічних фаз захищаючих рослин;
- еколого-економічні аспекти прийняття рішення щодо вибору стратегії та тактики проведення заходів захисту залежно від конкретної агроекологічної ситуації;
- параметри щодо обґрунтування економічних порогів шкідливості та економічної ефективності проведення конкретної технологічної операції при вирощуванні сільськогосподарських культур.

вміти:

- аналізувати інформацію про домінуючі види шкідливих організмів і ступінь їх загрози для сільськогосподарських культур, яку містять прогнози державної служби захисту рослин, та дані осінніх і весняних обстежень;
- виконувати календарне планування робіт;
- оцінювати фактичний фітосанітарний стан культури у різні фенологічні й календарні строки на основі систематичного спостереження за розвитком і поширенням шкідливих організмів;
- планувати заходи із захисту рослин і коригувати їх відповідно до змін фітосанітарного стану протягом вегетаційного періоду;
- визначати технічну, економічну ефективності проведених заходів із захисту рослин проти шкідливих організмів

- особливості біології розвитку домінантних та субдомінантних шкідливих організмів з урахуванням фенологічних фаз захищаючих рослин;
- еколого-економічні аспекти прийняття рішення щодо вибору стратегії та тактики проведення заходів захисту залежно від конкретної агроекологічної ситуації;
- параметри щодо обґрунтування економічних порогів шкідливості та економічної ефективності проведення конкретної технологічної операції при вирощуванні сільськогосподарських культур.

3.1 Теми практичних занять

Таблиця 2 – Теми практичних занять

Шифр	Назви тем практичних занять	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	порядковий номер
ПЗ 1	Методи обліку основних хвороб та шкідників сільськогосподарських культур	6		1,3, 5
ПЗ 2	Облік фітосанітарного стану зернових культур	6		1, 2, 5
ПЗ 3	Облік фітосанітарного стану основних овочевих культур	6		1,5,6,7,12
ПЗ 4	Облік фітосанітарного стану основних плодово-ягідних культур	6		1, 3, 12
ПЗ 5	Вивчення вимог техніки безпеки під час роботи з пестицидами	6		1,5,7,9,15
ПЗ 6	Вивчення препаратів для захисту рослин від шкідників і хвороб.	6		1,3,5,7,9,14
ПЗ 7	Розв'язування розрахункових задач щодо потреби в пестицидах	6		1,3
ПЗ 8	Організація робіт із захисту рослин в колективних сільськогосподарських підприємствах, фермерських господарствах, інших аграрних формуваннях та на присадибних ділянках.	6		1,5,6,7,12, 14,15
ПЗ 9	Складання річного плану захисту сільськогосподарських культур згідно з фітосанітарним станом поля, економічним порогом шкідливості, наявної техніки і засобів захисту.	6	-	1,3,5,6,7,12, 14,15

Шифр	Назви тем практичних занять	Обсяг годин		Література
		ДФН	ЗФН	порядковий номер
ПЗ 10	Складання звітної документації за інтегрованою системою захисних заходів у боротьбі з шкідниками, хворобами, бур'янами.	6		1,3,5,6,7, 12, 14,15

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Біологічний захист рослин / Дядечко М.П., Падій М.М., Шелестова В.С. та ін.; за ред. М.П. Дядечка та М.М. Падія. – Біла Церква, 2001. – 312 с.
2. Вредители сельскохозяйственных культур и лесных насаждений: в 3 т. / под ред. В.П. Васильева. – К.: Урожай, 1987 - 1989. – Т.1. Вредные нематоды, моллюски, членистоногие. – К.: Урожай, 1987. – 440с.; Т.2. Вредные членистоногие, позвоночные. – К.: Урожай, 1988. – 576с.; Т.3. Методы и средства борьбы с вредителями, системы мероприятий по защите растений. – К.: Урожай, 1989. – 408с.
3. Довідник по захисту польових культур / Васильєв В.П., Лісовий М.П., Веселовський І.В. та ін.; за ред. В.П. Васильєва та М.П. Лісового. – К.: Урожай, 1993. – 224 с.
4. Основи біологічного методу захисту рослин / Дядечко М.П., Падій М.М., Шелестові В.С., Дегтярьов Б.Г.; [за ред.. М.П. Дядечка]. – К.: Урожай, 1990. – 272 с.
5. Павлов И.Ф. Защита полевых культур от вредителей / И.Ф. Павлов. – М.: Россельхозиздат, 1983, – 224 с.
6. Павлов И.Ф. Агротехнические методы защиты растений / И.Ф. Павлов. – М.: Россельхозиздат, 1971. – 208 с.
7. Писаренко В.М. Захист рослин: фітосанітарний моніторинг, методи захисту рослин, інтегрований захист рослин / В.М. Писаренко, П.В. Писаренко. – Полтава, 2007. – 256 с.

8. Писаренко В.М. Екологічні основи раціонального природокористування в аграрному виробництві / В.М. Писаренко, О.М. Куценко. – К.: НМК ВО, 1992. – 132 с.

9. Рубан М.Б. Интегрированная защита семенной люцерны в Украине / М.Б. Рубан. – К.: Урожай, 1999. – 76 с.

10. Рубан М.Б. Практикум із сільськогосподарської ентомології: навч. пос. / М.Б. Рубан, Я.М. Гадзало; [за ред. М.Б. Рубана]. – К.: Арістей, 2010. – 472 с.

11. Рубан М.Б. Сільськогосподарська ентомологія: підруч. / М.Б. Рубан, Я.М. Гадзало; [за ред. М.Б. Рубана]. – К.: Арістей, 2007. – 520 с.

12. Шкідники овочевих і плодово-ягідних культур та заходи захисту від них / Рубан М.Б., Гадзало Я.М., Бобось І.М.; [за ред. Рубана М.Б.] – К.: Урожай, 2004. – 204 с.

4.2 Додаткова література

13. Биологическая защита растений. Под ред. д.б.н., проф. М.В.Штерншис.- Москва: Колос, 2004- 264с.

14. .Химическая и биологическая защита растений. Под ред. Г.А.Беглярова.- Москва: Колос, 1983 – 350с.

15. Іваненко П.П., Приліпко О.В., Цизь О.М. Інтегрований захист рослин у закритому ґрунті.- Київ: Урожай, 2002- 111с.

16. .Білик М.О., Євтушенко М.Д., Марютін Ф.М. Захист овочевих культур від хвороб і шкідників у закритому ґрунті.- Харків: Еспада, 2003- 459с.

4.3 Інформаційні ресурси

1. <https://ru.wikipedia.org/wiki/Портал:Энтомология>

2. <https://www.livelib.ru/selection/28890>

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Дається детальна інформація про методи контролю знань студентів на лекціях та практичних заняттях. Зразок схеми нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 3. За даними таблиці 3 на початку семестру розробляється робочий план дисципліни.

Таблиця 3 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з навчальної практики «Захист рослин»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість
------------------------------	-----------------------

	балів
Контроль засвоєння теоретичних знань поданих тем	20
Контроль умінь при виконанні та захисті практичних робіт	80
Усього	100

Остаточне оцінювання заліку з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни